

**'Ik heb grote
moeite met
woke'**

TERST BORIS VAN ZONNEVELD
FOTOGRAFIE ANP

Marco Bakker is met zijn 84 jaar nog steeds springlevend, alle reden om zijn nieuwste album ook zo te noemen. Toch beseft de bariton maar al te goed dat hij in zijn laatste levensfase zit. In gesprek met Nieuwe Revu deelt hij zijn lessen voor een goed leven, maar windt hij zich ook op over de wokecultuur. 'Tuurlijk moeten er veranderingen plaatsvinden, maar het gaat mij iets te snel.'

J

Je nieuwste cd heet *Springlevend*, waarop je nummers van Frank Sinatra zingt. Hoe en waar verkoop je anno 2022 nog een cd? Is die investering nog terug te verdienen?

'Ik moet zeggen: de cd is mij aangeboden, dus alle kosten die ervoor zijn gemaakt, zijn door vrienden en sponsors bij elkaar gebracht. Men vond dat nodig als hommage aan mijn 60-jarige carrière. De kosten probeer je terug te halen via internet, met streamen. En uiteraard door de

bijbehorende tournee, want dan zal het zeker mogelijk zijn om cd's te verkopen en handtekeningen uit te delen, voor wie daarin geïnteresseerd is.'

Hoeveel cd's heb je verkocht in je carrière, weet je dat?

'Haha, ik heb geloof ik zes gouden platen en een platina plaat. Vroeger moest je veel meer platen verkopen wilde je die status überhaupt kunnen bereiken. Nu ben je al goud met mindere aantallen. Goud was tot in de jaren 90 minstens 50.000 verkochte cd's en platina was 100.000. Dat is nu anders. Nu is goud voor pop-albums 20.000 en platina 40.000, inclusief downloads en betaalde streams. Ik heb meer dan negentig cd's gemaakt, maar dit is eigenlijk de eerste cd waar ik volledig achter sta. Dat betekent niet dat die andere niet goed waren, maar dit is een project over een ouder wordende man die in de herfst van zijn leven zit. Ik ben al een stukje verder, maar het gaat over die man en die kijkt in de liedjes terug op dat leven. Op wat ie allemaal meemaakte, met heel veel liefde en nostalgie, terwijl hij alles nog kan en in staat is om alles nog te doen. Op alle >

**NIEUWE REVU
ONTMOET
MARCO
BAKKER**

Waar? Margraten, Zuid-Limburg. Iets genuttigd? Twee water. Verder nog iets? Marco Bakker woonde jarenlang in Beverwijk, maar verkaste enkele jaren geleden naar een carréboerderij in het Limburgse heuvellandschap. 'Ik ben hier zeer gelukkig. De reden dat we in Beverwijk woonden, was dat wij allebei heel erg van de zee houden, maar we vonden het toch te druk worden in de Randstad. Het voordeel is hier ook dat we twee uur dichterbij ons huis in Midden-Frankrijk zitten.'

gebieden. Bepaalde dingen gaan soms iets langzamer, maar hij staat nog vol in het leven. Hij realiseert zich wel dat de winter in aantocht is.'

Want je hebt het grootste deel van je leven er al opzitten. Met wat voor blik kijk je dan naar de wereld van vandaag?

'Ik ben niet zo optimistisch helaas. Ik ben niet ouderwets, ik doe gewoon mee, maar ik vind dat heel veel dingen veel te snel gaan. Het moet allemaal in een razend tempo. Ik heb dat onlangs ervaren toen ik negen dagen in de Verenigde Staten was met mijn zoon Richard, die daar woont. Het is daar rush, rush, rush, alles moet snel. Er is weinig aandacht meer voor persoonlijke contacten, en dat heeft ook te maken met dat alles tegenwoordig digitaal gaat. Ik vind dat dat vaak ten koste gaat van het persoonlijke. Zo denkt mijn zoon er ook over. Mensen hadden vroeger meer tijd voor elkaar, en ook wat meer interesse in elkaar. Dat vervlakt allemaal, vind ik. Ik vind bijvoorbeeld die hele woke-toestand... Tuurlijk moeten er veranderingen plaatsvinden, maar we krijgen een revolutie en dat gaat mij iets te snel. Dat vind ik jammer. Daarnaast speelt er natuurlijk iets in het oosten, in Oekraïne en Rusland, waar we toch eigenlijk ook bij betrokken zijn. Je weet niet hoe zich dat ontwikkelt. Ik ben daar toch wel behoorlijk huiverig voor, ook voor wat er gaat gebeuren met ons nageslacht, met kinderen en kleinkinderen in de toekomst. Dus daar maak ik me wel zorgen om, ja.'

Wat vind je van het woke-begeuren? Hoe denk je daarover?

'Je mag geen eigen mening meer hebben. Er wordt door een bepaalde groep in onze bevolking een mening opgedrongen. Dat is de "juiste" mening en als je een andere mening hebt, hoor je er niet bij. Daar maak ik me soms een beetje zorgen om. Het is op dit moment een beetje een rare tijd. Een enorme omwenteling in alles. Die hele covid-19 heeft daar ook mee te maken. Daar zijn we ook nog niet vanaf. Er zijn heel veel collega's van mij die niet meer weten wat ze met hun carrière aanmoeten, die afgehaakt zijn, en niet alleen in onze branche. Ik

sprak onlangs nog een restauranthouder op het strand in Wijk aan Zee. Ik vroeg: "Hoe gaat het?" Hij zei: "Het gaat wel, maar ik heb zes mensen tekort en ik kan geen personeel krijgen." Dat personeel is afgehaakt omdat de zaken gesloten waren en ze een andere baan vonden. Datzelfde ervaar ik met orkesten en koren. Koren hebben mij vaak als solist, maar er zijn heel wat orkestleden afgehaakt omdat ze lange tijd niet mochten zingen en repeteren. Ze vonden een andere hobby. Dus het gaat allemaal wat moeizaam. Ook in het theater, mensen durven niet meer en wij artiesten begrijpen niet waarom. Het is verschrikkelijk moeilijk. Een theater is soms maar 30 tot 40 procent bezet. Ik hoor van collega's dat ze vroeger 1000 mensen in de zaal hadden en nu 120. Er zijn heel veel collega's die gewoon geen werk meer hebben. Ik sprak laatst een heel beroemde tenor, die zei: "Ik heb mijn oude beroep als loodgieter maar weer opgepakt, want ik heb een hypotheek, twee kleine kinderen en een vrouw en ik moet zorgen dat ik geld verdient." Hij zingt nog wel, maar te weinig om daarvan te kunnen leven. Dat is op dit moment een groot probleem. Er is blijkbaar toch nog een behoorlijke angst.'

Als je het nou hebt over woke... Gert Verhulst gebruikte op de Belgische tv het 'n-woord' in zijn talkshow. Een paar dagen later werd hij in zijn talkshow de oren gewassen door Marc-Marie Huijbregts omdat hij niet begreep waarom dat niet mocht. Marc-Marie zei toen tegen hem dat Gerts mening er niet toe doet omdat hij een 'witte heteroman' is.

'Dat is natuurlijk volkomen onzin. Dat vind ik schandalig. Maar Marc-Marie is ook geen jonkie meer, dus hij is ook een oude, witte man.'

Maar hij is homo, dus dan telt zijn mening weer wél, snap je?

'Ja, dan mag het wel... Ik kom net uit Amerika en daar wordt het woord nigger gewoon gebruikt.'

O ja?

'Ja. Ik heb discussies meegemaakt in Amerika waar zwarte mensen elkaar gewoon nigger noemen en waar dat heel gewoon is. Wij mogen dat niet zeggen en ik hoef dat ook niet, want als hen dat stoort, dan zeg ik dat niet. Dan zeg ik "de donkergekleurde medemens". Dat interesseert me niet. Maar wat je denkt of wat je zegt, maakt niet uit. Het zijn je daden, hoe je bent. Dan maakt het mij niet uit wat je verder denkt of betekent, of hoe je seksuele geaardheid is. Dat interesseert mij geen moer. Ik ben er voor

iedereen en als dat niet meer kan, dan vind ik dat heel erg.'

Het is een beetje aan het doorslaan?

'Het is het doorslaan van een bepaalde groep die geen tegenspraak wil. Die de waarheid in pacht heeft. En ik heb toch heel veel moeite met dat soort mensen. Vreemd. Ik mag Marc-Marie, we kennen elkaar goed. Ik mag hem erg als artiest. Ik weet verder niet zo heel veel van hoe hij privé als mens is. Goed, dat is een uitspraak van hem geweest waar ik niet achter kan staan.'

Het gaat natuurlijk ook wel ver. Ik bedoel: het monddood maken van mensen, het cancelen, alleen omdat iemand een 'verkeerd' woord gebruikt.

'Dat zei ik in het begin van het interview, dat alles zo snel gaat. Er zijn dingen die gewoon rechtgezet moeten worden en veranderd moeten worden, maar dat moet je niet ineens als een revolutionair iets doen. Daar moet je in groeien. De meeste mensen zijn er ook in gegroeid dat je geen Zwarte Piet meer hebt, of dat heel veel mensen daar moeite mee hebben. Dat begrijp ik best, maar dat heeft z'n tijd nodig. Het moet niet ineens allemaal. Die hele geschiedenis met Zwarte Piet, dat is geweest. En dat accepteer je of dat accepteer je niet. Maar nu moet opeens alles, alles, alles veranderd worden. En natuurlijk, de wereld leeft, de taal verandert, het leven verandert. Maar het gaat allemaal iets te snel en het is een kleine groep die daar kennelijk haast mee heeft. Ik hoor niet bij die groep.'

Je had het over Amerika. Hoe merkte je daar dat het leven gehaast was?

'Mijn zoon woont in North Carolina. Ik ben daar in Charleston geweest en andere grote steden. Dan is het zaterdag en wil je ergens eten. Ik heb een foto gemaakt van een café-restaurant, daar hingen 24 verschillende televisietoestellen aan de wand. Iedereen kan er z'n eigen programma kijken, dus conversatie is daar helemaal niet mogelijk. Krankzinnig, dat land. En wat ik dus al zei: in die staten, de zuidelijke staten North Carolina, South Carolina en Tennessee, ik merkte gewoon dat een neger gewoon nigger zei. Als blanke mag je dat niet zeggen, maar ze zeggen het wel tegen elkaar. Ik heb dat wel een paar keer gehoord.'

Vind je dat je zoon beter af is in Amerika, met het oog op wat er in Rusland gebeurt? Dat hij er ver van verwijderd is?

'Dat weet je niet, voor hetzelfde geld wordt Amerika er ook bij betrokken als er iets ergs

'Ik ben niet ouderwets, ik doe gewoon mee, maar ik vind dat heel veel dingen veel te snel gaan. Het moet allemaal in een razend tempo'

gebeurt, omdat Amerika zorgt voor allerlei wapenleveranties en dergelijke. Het is ook lid van de Navo, dus medeverantwoordelijk, dus ik weet niet of ie daar veilig is. Tuurlijk, wij zitten dichterbij, en als die gek daar in Moskou op de rode knop drukt, dan is Amerika toch wel wat verder weg dan Nederland.'

Zijn er momenten geweest in je carrière dat je jezelf stevig tegenkwam?

'Je komt jezelf altijd tegen in alles. In het hele leven, en zeker in mijn carrière. Het is een heel zwaar vak. Het is alleen maar leuk als je succes hebt. Vroeger, als jonge artiest, wilde ik carrière maken. Wat doe je dan allemaal? Dan doe je dingen waar ik niet zo goed in ben. De pers bestoken en zo. Me overal laten zien. Dan doe je toch alles om bekend te worden. Wat de momenten waren dat het minder ging? Het ongeluk in de Amsterdam Arena, waar ik dus absoluut niet over ga praten. Toen vroeg ik mezelf wel af: hoe kan ik dit leven nog positief verder ontwikkelen? Maar ik vind: je moet zelf je problemen oplossen en je moet gewoon moedig zijn. Als je dan hulp krijgt van een ongehooflijk sterke vrouw die naast je staat (zijn echtgenote Willeke van Ammelrooy, red.), dan is dat echt geweldig. En ik ben altijd zeer kritisch geweest met vrienden, want als je succes hebt, heb je heel veel vrienden. Maar zijn dat echte vrienden? Ik heb dat in de carrière van mijn vrouw ook meegemaakt. Ik zag dat bij vriendinnetjes van mijn dochter, waar ik van vermoedde: dat zijn vriendinnetjes omdat ze Willeke van Ammelrooy, die beroemde filmster, bewonderen. Dus ik ben altijd zeer selectief geweest in het accepteren van echte >

**'Na het ongeluk
in de Amsterdam
Arena vroeg ik
mezelf wel af:
hoe kan ik dit
leven nog positief
verder
ontwikkelen?'**

vriendschappen. Maar ik stond er altijd voor open en het blijkt dus dat de echte vrienden van toen, nog steeds mijn vrienden zijn. Ook na decennia. Maar ik ben zeer selectief in vriendschappen.'

Hoe herken je een echte vriend?

'Dat merk je gewoon, dat ze klaarstaan voor je. Met de verhuizing naar Limburg heeft een vriend mij enorm geholpen, die is uit het noorden op eigen initiatief met spulletjes hierheen gekomen om mij te helpen. En soms zien we elkaar maanden niet, maar dat zijn vrienden die jou nooit verlaten of laten vallen, en dat is het mooie van echte vriendschappen. Mijn beste vriend, een beroemde zanger in Schotland, is helaas overleden. Hij was mijn grote vriend,

maar we zagen elkaar soms een jaar niet. En daarna hervat je de conversatie weer die je een jaar daarvoor begon. Dat was echt een vriend.'

Als je succes hebt, heb je veel vrienden zei je, hoe merk je dat?

'Dat merk je gewoon, dat ze graag in je nabijheid zijn. Vroeger op de middelbare school en op het conservatorium had ik dat al. Ik had veel belangstelling voor het vrouwelijk schoon en het vrouwelijk schoon had soms ook belangstelling voor mij, dat had dan weer met mijn vak te maken. Ik was bekend, zag er redelijk goed uit en dat soort dingen. Dan was het voor het mannelijk geslacht prettig om in mijn nabijheid te zijn, maar dat zijn niet altijd je vrienden.'

Ben je ook teleurgesteld in vriendschappen?

'Ja, maar als kind. Ik had het al heel snel door. Op school werd ik altijd meteen gebombardeerd tot klassenleider en dat zette zich voort op de middelbare school. Dan merk je toch wel - niets is de mens vreemd - de jaloezie... Dus je leert gewoon. Als je dan bekend wordt en goed en leuk kunt omgaan met het vrouwelijk geslacht, dan zijn andere mannen graag in jouw omgeving, en dan moet je dus heel goed oppassen waarom. Waarom zijn het je vrienden? Waarom willen ze een vriend van je zijn? Zit het in je karakter, is het wat je bent als mens, of is het om wat je professioneel doet?'

Merkte je na het ongeluk in de Arena dat vrienden opeens niks meer lieten horen? Dat ze dachten: die makker is uitgerangeerd?

'Nee, niet bij mijn echte vrienden. Die zijn gebleven.'

Je hebt het over je band met het vrouwelijk schoon, hoe zou je die verder willen specificeren?

'Het is niet onbekend dat ik door mijn vak en door mijn televisieshow *Muziek uit duizenden* veel mooie dames ontmoette, waar ik bijvoorbeeld duetten mee mocht zingen. Dat was in Duitsland zo en dat was overal het geval, dus dat was gewoon een voorrecht. Maar als ze in mijn show kwamen, moesten ze wel iets presteren. Popartiesten als Patricia Paay en Willeke Alberti zongen allemaal in mijn show, naast alle klassieke zangeressen die van over de hele wereld kwamen. Vroeger waren er meer mogelijkheden op televisie. Er was meer geld. Als er een, laten we zeggen, Broadway-artiest naar Europa kwam voor een tournee, dan deed die meestal ook Nederland aan. De platenmaatschappij belde dan op, want het lag dan voor de hand dat ze zich in mijn tv-show wilden profileren. Dan deed ik interviews met ze, zong duetten en dat was een voorrecht.'

Ik bedoelde meer op privégebied.

'Ik hou van vrouwen, maar dan heb ik het niet over meteen met elkaar naar bed gaan of wat dan ook. Ik ga makkelijk met vrouwen om, vind ik zelf. En dat is omdat ik gewoon van vrouwen hou, maar ik hou ook van mannen, alleen op een andere manier.'

En je bent natuurlijk al decennia met Willeke.

'Ja, wij zijn al 45 jaar met elkaar, waarvan een groot gedeelte getrouwd, nog steeds. Ze staat nu lekker vis te bakken voor me.'

Je zei: je moet zelf je problemen oplossen. Kun je er dan altijd weer uitkomen?

'Als je maar in jezelf gelooft en als je maar keihard werkt aan je toekomst. En daarnaast, dat je het geluk hebt dat je vrienden hebt. Ik weet nog goed dat de directeur van Philips, na die bepaalde periode waar we het verder niet over hebben, zei: "Never let a good man down." Als zo iemand dat zegt, dan doet mij dat wel iets. En daarnaast was er gewoon de gigantische steun van Willeke altijd. Ze heeft altijd als een blok achter mij gestaan. Het voordeel is natuurlijk dat Willeke ook in het vak zit en dat we allebei al bekend waren toen we elkaar leerden kennen. Dus dat we samen de valkuilen en moeilijkheden tegenkwamen die we konden bestrijden.'

Wat is de belangrijkste levenswijsheid die je hebt opgedaan?

'Levenswijsheid, daar ben ik nog steeds mee bezig. Maar vertrouwen hebben in mensen, houden van mensen. Vooral liefde. Liefde hebben voor de mensheid. Dat hoeft niet eens per persoon te zijn, maar gewoon: geef liefde, geef liefde aan je publiek, dat voelen ze. Als jij staat te zingen en je hebt nog zo'n mooie stem, maar als dat niet van binnenuit komt met bepaalde nummers die over een bepaald onderwerp gaan, dan vertrouwt het publiek je niet meer of haken ze af. Ik vind gewoon: heb respect voor elkaar en laat anderen vrij, dring niet je mening op. Ik heb mijn eigen mening, maar ben ook flexibel. Ik wil ook aanhoren hoe anderen denken en dan trek ik zelf mijn conclusie. Dus leren, leren, leren, nog steeds. Ik ben 84 jaar, maar ik voel me niet eens zestig. Zeker in mijn baan niet. Ik leer nog steeds van mijn leerlingen. Van de masterclasses die ik geef aan jonge mensen. Daar sta ik voor open. En verder heb ik geleerd: blijf bewegen als oudere, blijf lekker fysiek bezig als dat mogelijk is. Het is een zeer zwaar vak, het wordt zwaarder als je ouder wordt, maar ik heb het geluk dat ik de mogelijkheden heb om te sporten. En voor de rest is het een enorm geluk dat ik mijn stem nog steeds heb. Ik ben daar niet trots op, nee, ik ben daar dankbaar voor. Dat vind ik echt belangrijk. En sta open, luister naar andere mensen en dring niet iedereen jouw mening op. Prima als je een eigen mening hebt, maar luister ook even naar de mening van anderen. Dat is mijn raad en advies als oudere man.' ✱